

AKTUALNE NALOGE
SINDIKATA

Napisano prenašati v prakso

V organizacijah sindikata na vseh ravneh že potekajo priprave na prvo republiško konferenco zveze sindikatov, torej v času, ko se v vseh sredinah določajo prednostne naloge aktivnosti sindikatov. Seveda ostajajo ob tem aktualne in pomembne tudi vse stalne naloge sindikata, in še posebej osnovana – to je zaščita delavskih pravic. V tem trenutku bodo to skušali doseči z nadaljnjim usposabljanjem delavskih kontrol in članov delavskih svetov, da bodo lahko ščitili delavca v trenutkih, ko odpovejo samoupravni mehanizmi.

»V sindikatih se osredotočamo v pripravah na konferenco na ocenjevanje družbenega planiranja in sestavo novih srednjeročnih planov, na pobude tovariša Tita o kolektivnem vodenju in novih prijemih pri praktičnem delu. Sindikat mora biti v bodoče še resničnejši zastopnik delavskih interesov in uresničevalec le-teh. Kako delovati, da bomo to dosegli v vsakem primeru tudi v praksi, pa moramo še preskusiti v vsakem primeru vnovič. Šele ugodni rezultati v praksi nam bodo omogočili potrditev takšnih ali drugačnih teoretičnih izhodišč. Naše aktualne in poglavitve naloge so še vedno: uveljavljanje načela delitve po delu, ocena uresničevanja zakona o združenem delu, uveljavljanje dohodkovnih odnosov, ustvarjanje in razporejanje dohodka in delitev čistega dohodka in teme s področja socialne politike,« pravi predsednik

občinskega sindikalnega sveta JANEZ ČEBULJ.

»Po naši sedanjih prvi konferenci se izteka tudi dveletni mandat vodstvom sindikalnih organizacij v delovnih organizacijah. Sklepi in priporočila konference nam bodo koristno vodilo za naše nadaljnje dograjevanje in bodo torej izhodišča za občne zборе, ki bodo od 15. decembra 1979 do 15. februarja 1980. V organizacijah sindikata bomo morali močneje uveljaviti sindikalno skupino in poudariti vlogo izvršilnega odbora kot političnega kolektivnega organa. Ob tem bomo morali točneje določiti tudi posamično in skupinsko odgovornost na podlagi delitve del.

Preobremenjeni predsedniki osnovnih organizacij

Na ravni republike bomo morali najti rešitev, ki bo sistemska za obravnavanje posameznih vprašanj. Sedanji sindikalni predsedniki so preobremenjeni in od njih enostavno zahtevamo preveč. Hočemo, da se razumejo na »visoko politiko«, skratka na vse. Če upoštevamo, da večkrat to niso posebni ekonomski ali pravni strokovnjaki, mi pa jih obremenjujemo s stvarmi, ki jih ne razumejo niti strokovnjaki... Ob vsem tem smo vedno zelo splošni in delamo »vsi vse«. Zato ni efekta, ki ga delavci pričakujejo.

Pri obravnavanju smo preveč poročevalski in premalo problemski. Vsak naj bi obravnaval le to, kar je v njegovi pristojnosti, ne pa da poslušamo enako poročilo na vseh ravneh in še to štirikrat vzporedno. Ljudje izgubijo zanimanje in prav s tem problemom se srečujemo v osnovnih organizacijah sindikata tudi na občinski ravni. O temu se bomo morali pogovariti. Vsak naj se angažira na svojem področju.

Sindikat bo v tem obdobju v okviru ocenjevanja uresničevanja zakona o združenem delu ocenjeval samoupravno organiziranost. Pri tem bodo ocenjevali ustanavljanje TOZD, njih delovanja in vključevanja delovnih organizacij v SOZD. Ocenili bodo tudi uresničevanje samoupravljanja v smislu aktivnosti delavskih svetov in delavskih kontrol, z vlogo referendumov in zbora delavcev. Kako delajo delegacije bo tudi ena izmed ocen.

Delovne organizacije se preveč zapirajo

»Delovne organizacije in TOZD so še preveč zaprte same vase. To je očitno pri uveljavljanju dohodkovnih odnosov. Zaradi te zaprtosti vse stagnira, čeprav je to eno izmed bistvenih vprašanj. V delovnih organizacijah je marsikaj urejeno na zunaj – torej formalno – vendar je to večkrat podobno tisti hiši, ki ima zunaj krasno fasado, znotraj pa ni niti urejenih sob.

Ob koncu leta bomo ocenili uveljavljanje stališč sindikatov o razporejanju dohodka in delitvi na čisti dohodek. Normativna zakonodaja pri nas obstaja in to celo zelo natančna, vendar je ne izvajamo. Tipičen primer je varstvo pri delu. Tudi ni še uveljavljena delitev dela in še niso izdelana merila za gospodarnost dela.

Na področju socialne politike bodo zagotavljali pogoje za zaposlovanje in življenjski minimum. Na področju stanovanjskega gospodarstva beležimo neurejenost in zdravstveno varstvo tudi ni takšno, kot bi moralo biti. Zdravstvo bi morali čim bolj približati občanu. Pomembno področje je že preje omenjeno varstvo pri delu. Na tem področju je v praksi narejenega prema-

lo in izigravanju predpisov dajejo potuho včasih tako v delovnih organizacijah, kot tudi na sodiščih združenega dela. Norme ostajajo na papirju, delavci pa so brez varstva pri delu, ali pa je le to neustrezno. Prebiti bo potrebno tudi led pri družbeni prehrani, ker na tem področju nismo zaznali vidnega napredka.

Obravnavati najpomembnejše naloge

Občinski sindikalni svet namerava vpeljati takoimenovano selektivno metodo: določanje kaj je v danem trenutku najvažnejše. Po tej metodi so se odločili sedaj za: planiranje, delitev po delu in demokratizacijo odnosov.

»Sedaj uveljavljamo prakso posebnih posvetov. Menimo, da so aktualne stvari naloga vseh in smo zato uveljavili prakso, da v delovni organizaciji sklicujemo posvete predsednika delavskega sveta, sekretarja osnovne organizacije ZK, predsednika sindikata, predsednika ZSMS in direktorja. Na takšnih posvetih se je mogoče dogovoriti še za marsikaj in enotno speljati akcijo. Podobno bi morali delati na ravni občine. V našo družbeno usmeritev bi se moral močneje vključiti občinski izvršni svet. Politika je namreč ena, mi pa jo parceliramo. Strokovni organi so večkrat premalo razviti in zato tudi premalo učinkoviti. Istočasno je tudi prisoten problem, ker mnogi sploh ne poznajo predpisov in se na to tudi izgovarjajo. Najhuje je, da upoštevamo ta njihov izgovor, ki nikakor ni sprejemljiv! Ustava in zakoni predvidevajo natančno vrsto, pa tega ne izvajamo in se potem čudimo, da vrsta reči ne steče, kot smo si zamislili in kot bi morala,« meni Janez Čebulj.

MILOVAN DIMITRIČ

S srečanja v Kraljevu

Ljubljana, oziroma mestni sindikalni svet Ljubljane že sedem let sodeluje v jugoslovanskih srečanjih »Bratstvo – enotnost«, ki jih organizira občinski sindikalni svet Kraljevo. Da pa v Ljubljani ne zbirajo mestne ekipe, pošljejo delavce športnike iz ene ljubljanske občine. Tako je letos izbral zastopstvo za 12. jugoslovansko srečanje »Bratstvo – enotnost« v Kraljevu (12. do 14. 10.) občinski sindikalni svet Ljubljana Vič-Rudnik. Predsednik sveta Janez Čebulj se je v Kraljevu vključil v pogovore s kolegi in podrobneje spoznaval posebnosti tega mesta z okrog šestdeset tisoč prebivalci in izjemno razvito industrijo. Navezoval pa je tudi stike s predstavniki šestindvajsetih občinskih in mestnih sindikalnih svetov iz vse Jugoslavije, da bi podrobneje spoznal, kako naj se Ljubljana oziroma naša občina pripravi na pomladanski pogovor o organiziranju 13. jugoslovanskega srečanja »Bratstvo – enotnost« oktobra prihodnje leto v Kraljevu.

V tekmovalnem delu je občinski sindikalni svet Kraljevo pod pokroviteljstvom Zveze sindikatov Jugoslavije letos organiziral športna tekmovanja delavcev – športnikov v streljanju z rračno puško, kegljanju, namiznem tenisu in šahu. Pripravil pa je tudi prvo likovno razstavo likovnikov – neposrednih proizvajalcev in prvi razpis za zbiranje literarnih prispevkov, ki so jih napisali delavci.

Iz Ljubljane oziroma naše občine sta se udeležili tekmovanja kegljaška ekipa instituta »Jožef Stefan« in strelska ekipa »Kovinske industrije Ig« z Iga.

Kljub drobnim težavam so bile Zlata Vrhovec, Marija Žele, Olga Mihevc, Joži Hamer, Jana Stružnik, Nuša Prosenec, Tinca Kralj kar uspešne saj so dosegle med ženskimi ekipami drugo mesto. Strelci z Iga – Matej Hokman, Alojz Grdadolnik, Janez Šivc, Roman Legen, Matija Bovha pa so dosegli med šestindvajsetimi ekipami enajsto mesto.

Bolj kot športni rezultati, so sklenili naši zastopniki na 12. jugoslovanskem srečanju »Bratstvo – enotnost« v Kraljevu, je pomembno spoznavanje Kraljeva in njegove preteklosti ter sedanjosti.

S. J.

POSVETU IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI NA ROB!

Delegatski sistem in odgovornost

Neodgovorno ravnanje delegacij in delegatov zbora uporabnikov občinske izobraževalne skupnosti (slaba udeležba na sejah skupščine) je bilo vzrok za organiziranje posvetov vodij delegacij in predsednikov konferenc delegacij zbora uporabnikov. Vendarle se tudi posveta predsednikov konferenc delegacij ni udeležilo več kot polovico vabljenih. Takšna udeležba gotovo ni zadovoljiva, če vemo kakšne probleme so obravnavali na posvetu. Kljub pičli udeležbi so razpravljajci izpostavili nekatere ugotovitve in predloge. Dejstvo, da prihajajo delegati (kolikor jih pride) na seje konferenc delegacij večinoma brez stališč opredeljenih v svoji delegaciji, kaže na nedelavnost celotne delegacije in neuresničevanje nalog, ki jih ima delegacija v sistemu socialistične demokracije. Delo delegatov in delegacij naj olajša primerno sestavljeno gradivo, da bo razumljivo. Na posvetu je bilo tudi rečeno, da delegati menijo, da so gradiva »izdelana« predvsem za izvajalce, ravno takšno gradivo bi po mojem mnenju moralo spodbuditi delegate uporabnikov, da bi se na sejah pojavili z obilico pripomb in predlogov.

Na tem posvetu so predsedniki konferenc delegacij dobili nalogo, da bodo skupno z vodji delegacij proučili vpra-

šanja o (nedelovanju delegacij in konferenc delegacij).

Udeležba na posvetu vodij delegacij je bila še slabša in je pokazala, da bo potrebno vložiti mnogo napora za oživitve dela delegacij, kajti 11 proti 18 v korist odsotnih kaže pravo sliko odgovornosti naših delegatov, ki naj bi poleg tega, da se udeležujejo sej skupščine tudi skrbno pregledali gradivo, zavzeli stališča in obveščali občane o predlogih in sprejetih sklepih, a kot kaže vsega tega ne počno. Posveta se niso udeležili vodje delegacij iz krajevnih skupnosti: Barje, Brezovica, Brdo, Dobrova, Ig, Lavrica, Malči Belič, Milan Česnik, Notranje gorice, Podpeč-Prezarje, Polhov Gradec, Rakitna, Rob, Škofljica, Velike Lašče, Vnanje gorice, Vrhovci, Želimlje.

Obstaja tudi nekaj objektivnih okoliščin zakaj delo delegatov tako šepa, nekateri delegati imajo preveč zadolžitve, zato niso kos vsem nalogam, gradiva so preobširna, preveliko število sej skupščine, oblika združenih delegacij... Če ugotavljamo, da so to »objektivne« ovire pri uresničevanju delegatskega sistema, ni rečeno, da se takšnega stanja ne da in ne more spreminjati.

F. PREŠEREN

